

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. toukokuuta 2018
(OR. en)

9292/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0126 (NLE)

EDUC 203
JEUN 68
SOC 303
EMPL 240

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2018) 270 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 270 final.

Liite: COM(2018) 270 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.5.2018
COM(2018) 270 final

2018/0126 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

**korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen
opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä**

{SWD(2018) 170 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Ehdotetun neuvoston suosituksen tavoitteena on varmistaa, että jokaisen ulkomailla – joko tutkintoa tai oppimiseen liittyvää liikkuvuutta varten – oppimiskokemuksen hankkineen opiskelijan, harjoittelijan tai oppilaan oppimiskokemus tunnustetaan automaattisesti myöhempää opiskelua varten. Tämä ei rajoita koulutuslaitoksen oikeutta päättää sisäänpääsystä.

Tämä tavoite on keskeinen osa pyrkimystä kohti eurooppalaista koulutusalueutta vuoteen 2025 mennessä, jonka tavoitteena on ”Eurooppa, jossa oppimista, opiskelua ja tutkimustyötä eivät haittaa valtioiden rajat. Maanosa, jossa on tavallista viettää aikaa toisessa jäsenvaltiossa opiskelemissa, oppimassa tai työskentelemässä ja jossa suurin osa ihmisistä puhuu oman äidinkieltensä lisäksi kahta muuta kieltä. Maanosa, jossa ihmiset tiedostavat voimakkaasti eurooppalaisen identiteettinsä, kulttuuriperintönsä ja sen monimuotoisuuden.” Tavoitteena on auttaa jäsenvaltioita tehostamaan ja nopeuttamaan yhteistyötään näillä eri aloilla ja samalla innoittaa myös muita EU:n ulkopuolisia maita tekemään samoin. Lisäksi eurooppalainen koulutusalue perustuu elinikäisen oppimisen lähestymistapaan, joka kattaa kaikki ikäryhmät, kaikki oppimisen muodot ja kaikki koulutuksen alat.

Hyväksyessään tämän neuvoston suosituksen jäsenvaltioita pyydetään ensin antamaan automaattista tunnustamista koskeva poliittinen sitoumus. Tämän jälkeen niitä kehoitetaan rakentamaan luottamusta toistensa koulutusjärjestelmiä kohtaan teknisen ja vaiheittaisen lähestymistavan kautta. Lähestymistavassa otetaan huomioon eri koulutusalojen tilanne, sillä tunnustamista koskevat menettelyt ja välineet ovat kehittyneempiä korkeakoulutuksessa kuin toisen asteen koulutuksessa. Ehdotuksessa esitetään edellytykset, jotka on täytettävä, jotta automaattinen tunnustaminen toteutuu, sekä EU:n välineet, joilla voidaan tukea jäsenvaltioita ja niiden koulutuslaitoksia tämän tavoitteen toteuttamisessa.

Oppimiseen liittyvä liikkuvuus edistää osaamista ja kokemuksia, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä aktiiviselle osallistumiselle yhteiskunnassa ja työmarkkinoilla. Oppimiseen liittyvä liikkuvuus voi edistää myös työvoiman liikkuvuutta ja johtaa siten parempaan elintasoon sekä yksilölliseen ja talouden kestävyteen. Hiljattain annetussa Erasmus+ -ohjelman¹ väliarvioinnissa kerrottiin liikkuvuuden myönteisestä vaikutuksesta oppijoiden luottamukseen, riippumattomuuteen, sosiaaliseen pääomaan ja työelämään siirtymiseen. Kansainvälistyneen koulutusympäristön ja työelämän puitteissa on ehdottoman tärkeää, että oppijat pystyvät käyttämään parhaalla mahdollisella tavalla kaikkia oppimismahdollisuuksia kaikkialla EU:ssa. Tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisen tunnustamisen puuttuminen haittaa liikkuvuutta.

Tähän mennessä ainoa oikeudellinen teksti tällä alalla on Euroopan neuvoston ja Unescon laatima ja vuonna 1997 hyväksymä yleissopimus korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella (Lissabonin yleissopimus)². Sopimuksen on sen jälkeen ratifioinut 53 valtiota³. Se kattaa sekä koulujen päättötodistukset että korkeakoulututkinnot. Korkeakoulututkintojen vastavuoroinen tunnustaminen eurooppalaisella korkeakoulutusalueella on myös yksi Bolognan prosessin⁴

¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_fi

² https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/recognition/lrc_en.asp

³ Tähän osallistui kaikki jäsenvaltiot Kreikkaa lukuun ottamatta.

⁴ <http://www.ehea.info/>

perustavanlaatuisista tavoitteista. Bolognan prosessi perustettiin vuonna 1998, ja siihen kuuluu 48 maata, mukaan lukien kaikki EU:n jäsenvaltiot. Ministerit sitoutuivat vuoden 2012 Bukarestin julkilausumassa automaattista tunnustamista koskevaan pitkän aikavälin tavoitteeseen. Siitä huolimatta, että tämä sitoutuminen vahvistettiin uudelleen vuoden 2015 Jerevanin julkilausumassa⁵, jossa ministerit sitoutuivat varmistamaan, että ”*tutkinnot – – tunnustetaan automaattisesti saman tasoisiksi kuin asiaankuuluvat kotimaiset tutkinnot*”, asiassa edistytään edelleen hitaasti tai ei lainkaan.

Korkeakoulutuksessa edelleen liian usein monimutkaiset, kalliit ja aikaa vievät tunnustamisenmenettelyt estävät oppijoiden vapaan liikkuvuuden. Joissakin tapauksissa nämä menettelyt voivat kestää useita kuukausia ja olla erittäin kalliita⁶, ja lisäksi oppijat kohtaavat epä johdonmukaisuutta ja avoimuuden puutetta. Yksi syy tähän on, että tunnustamista koskevat päätökset jätetään usein hakukohteena oleville korkeakouluille, joissa on vaihtelevia käytäntöjä ja joissa kriteerien yhdenmukaisuus on puutteellista.

Yleissivistävässä toisen asteen koulutuksessa sekä toisen asteen tutkintojen että ulkomailla suoritettujen opintojaksojen vastavuoroisen tunnustamisen prosessit ovat alikehittyneitä. Korkeakoulutukseen pääsyn mahdollistavien tutkintojen haltijat yhdessä jäsenvaltiossa eivät useinkaan ole varmoja pääsystä toisen jäsenvaltion korkeakouluopetukseen. Lisäksi, vaikka lyhyemmät ulkomailla suoritettavat opintojaksot tunnustetaan ongelmitta, kolmesta kuukaudesta yhteen vuoteen kestävien opintojaksojen kohdalla tunnustamista koskeva epävarmuus on merkittävä ongelma. Tämä vaikuttaa negatiivisesti korkeakoulutusta aloittavien ja myös toisen asteen opiskelijoiden oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen⁷. Kun oppilaiden liikkuvuutta laajennetaan toisen asteen tasolla Erasmus+ -ohjelman tulevassa sukupolvessa, tunnustamista koskevat kysymykset tulevat entistäkin tärkeämmiksi tällä tasolla.

Yksilöllisen liikkuvuuden tunnustaminen toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa on kehittyneempää. Ammatillisen koulutuksen oppijat voivat käyttää välineitä, joiden avulla lähettävä oppilaitos voi tunnustaa heidän oppimistuloksensa. Toisaalta toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneet, joilla on pääsy maansa korkeakoulutukseen, eivät ole varmoja siitä, onko heillä samat mahdollisuudet koulutukseen muissa jäsenvaltioissa, sillä kansalliset käytännöt vaihtelevat. Tämä epävarmuus sisäänpääsystä vaikuttaa selvästi kielteisesti oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen.

Huomattavaa edistystä on kuitenkin tapahtunut joidenkin jäsenvaltioiden välillä, jotka ovat tehneet automaattista tunnustamista koskevia sopimuksia. Yksi esimerkki on 25. tammikuuta 2018 allekirjoitettu Benelux-maiden⁸ automaattista tunnustamista koskeva päätös, johon sisältyvät kaikki korkeakoulutuksen tutkinnot – lyhytkestoisista ohjelmista tohtorin tutkintoihin. Samanlaisia järjestelyjä sovelletaan Pohjoismaissa⁹, ja Baltian maiden¹⁰ odotetaan allekirjoittavan uuden sopimuksen vuonna 2018. Näihin molempiin sisältyvät toisen asteen tutkinnot, jotka mahdollistavat pääsyn korkeakoulutukseen. Lisäksi jotkut jäsenvaltiot, kuten Itävalta ja Italia, tunnustavat automaattisesti missä tahansa maassa toisen asteen koulutuksen aikana suoritettujen opintojaksojen tulokset.

⁵ <http://bologna-yerevan2015.ehea.info/files/YerevanCommuniqueFinal.pdf>.

⁶ Making Integration Work, Organisation for Economic Co-operation and Development (2017): <http://www.oecd.org/migration/making-integration-work-humanitarian-migrants-9789264251236-en.htm>

⁷ Tämä kattaa sekä lyhytkestoiset että kandidaattitasot.

⁸ Alankomaat, Belgia, Luxemburg.

⁹ Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska.

¹⁰ Latvia, Liettua, Viro.

Hyvä esimerkki jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä, joka koskee korkeakouluopetukseen pääsyä edeltävien toisen asteen tutkintojen tunnustamista, on Eurooppa-koulujen¹¹ myöntämä tutkintotodistus eurooppalainen ylioppilastutkinto (European Baccalaureate). Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon suorittaneilla opiskelijoilla on samat oikeudet ja edut kuin muiden maiden toisen asteen päättötodistusten haltijoilla, mukaan lukien samat oikeudet kuin vastaavan tutkinnon suorittaneilla kansalaisilla, kun he hakevat mihin tahansa korkea-asteen oppilaitokseen missä tahansa jäsenvaltiossa.

Tämän neuvoston suositukseksi tarkoitetun ehdotuksen lisäarvo on näiden esimerkkien pohjalta saattaa automaattinen tunnustaminen kaikkiin jäsenvaltioihin. Ehdotuksella tuetaan jäsenvaltioita ja niiden koulutusorganisaatioita täytäntöönpanossa kunnioittaen samalla sitä, että jäsenvaltiot ovat vastuussa koulutusjärjestelmistään. Tämä tärkeä askel kohti eurooppalaisen koulutusalueen luomista voi toimia siten inspiraationa edistykselle muissa yhteyksissä, esimerkiksi maantieteellisesti laajemmalla Euroopan korkeakoulualueella.

Tässä neuvoston suosituksessa tutkintojen automaattista tunnustamista pidetään yhden jäsenvaltion myöntämän tutkinnon haltijoiden oikeutena hakea jonkin muun jäsenvaltion koulutusohjelmaan ilman erillistä tunnustamismenettelyä. Ulkomailla suoritetun opintojakson tulosten automaattinen tunnustaminen ymmärretään oikeudeksi saada yhdessä jäsenvaltiossa suoritetun opintojakson tulokset tunnustetuiksi toisessa jäsenvaltiossa, kun opintojakson tulokset on asianmukaisesti dokumentoitu. Tässä asiakirjassa käytettyjen termien sanasto on liitteessä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksen laatiminen neuvoston suositukseksi korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä oli yksi keskeisistä tekijöistä Euroopan komission panoksessa Göteborgissa 17. marraskuuta 2017 pidetyssä johtajien kokouksessa: tiedonanto eurooppalaisen identiteetin vahvistamisesta koulutuksen ja kulttuurin avulla¹². Ehdotus liittyi voimakkaasti tavoitteeseen luoda eurooppalainen koulutusalue vuoteen 2025 mennessä, ja se hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston 14. joulukuuta 2017 antamissa päätelmissä¹³, joissa kehoituksena oli ”korkea-asteen ja toisen asteen tutkintojen asianmukaisessa viitekehyksessä tapahtuvaa vastavuoroista tunnustamista koskevan jäsenvaltioiden yhteistyön edistäminen”.

Automaattiseen vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvällä työllä edistetään myös työtä painopistealalla, joka on ”avoimuus sekä osaamisen ja tutkintojen tunnustaminen oppimiseen liittyvän ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi”, kuten neuvoston ja komission yhteisessä vuoden 2015 raportissa eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden täytäntöönpanosta¹⁴ todettiin.

Euroopan unionin koulutuspolitiikan puitteissa tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tuloksien automaattista vastavuoroista tunnustamista koskevassa työssä voidaan tukeutua useisiin rakenneosiin, kuten

¹¹ Eurooppa-kouluja säännellään kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n välisellä yhteistyöllä Eurooppa-koulujen perussäännön määrittelevällä yleissopimuksella, Euroopan unionin virallinen lehti L 212, 17.8.1994 s. 0003–0014.

¹² COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM%3A2017%3A673%3AFIN>

¹³ EUCO 19/1/17 REV 1: <http://www.consilium.europa.eu/media/32211/14-final-conclusions-rev1-fi.pdf>

¹⁴ 2015/C 417/04: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex:52015XG1215%2802%29>

- (a) Neuvoston suositus, annettu 22 päivänä toukokuuta 2017, elinikäisen oppimisen edistämiseksi tarkoitettua eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä, jolla pyritään parantamaan tutkintojen avoimuutta, vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä. Suosituksella luotiin yhteinen viitekehys kahdeksalle tutkintotasolle, jotka ilmaistaan oppimistuloksina alimmalta osaamistasolta ylimpään. Näiden avulla määritetään eri tutkintojärjestelmien ja niiden tasojen väliset vastaavuudet. Jäsenvaltiot ovat kehittäneet tai kehittävät parhaillaan oppimistuloksiin perustuvia kansallisten tutkintojen viitekehysjä, jotka liitetään eurooppalaiseen tutkintojen viitekehukseen.
- (b) Europass-päätös¹⁵, joka sisältää yhteiset puitteet taitoja ja tutkintoja koskevien parempien palvelujen tarjoamiseksi ja jolla luodaan kattavat ja yhteentoimivat välineet ja tiedot, erityisesti valtioiden rajat ylittäviä työllisyys- ja opiskelumahdollisuuksia varten.
- (c) Komission ehdotus, annettu 17 päivänä tammikuuta 2018, neuvoston suositukseksi elinikäisen oppimisen avaintaidoista¹⁶, jolla päivitetään Euroopan parlamentin ja neuvoston joulukuussa 2006 antamaa suositusta elinikäisen oppimisen avaintaidoista¹⁷. Siinä suositellaan avaintaitojen arvioinnin ja validoinnin tukemista ja edelleen kehittämistä, jotta ihmisillä on mahdollisuus saada taitonsa tunnustetuiksi ja saada todistus kokonaisen tutkinnon tai tarvittaessa tutkinnon osan suorittamisesta.
- (d) Neuvoston suositus, annettu joulukuussa 2012, epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validoinnista¹⁸, jossa jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan käyttöön vuoteen 2018 mennessä järjestelyt epävirallisen ja arkioppimisen validoimiseksi.
- (e) Laadunvarmistusprosessit, joiden avulla jäsenvaltioiden korkeakoulujärjestelmät voivat osoittaa laatua ja lisätä avoimuutta, mikä auttaa rakentamaan keskinäistä luottamusta ja parantamaan korkeakoulujärjestelmien tutkintojen, ohjelmien ja muiden säännösten tunnustamista. Eurooppalaisen yhteistyön jatkamisesta korkeasteen koulutuksen laadun varmistamisessa 15 päivänä helmikuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen¹⁹ mukaisesti komissio ja jäsenvaltiot tukevat korkea-asteen oppilaitosten, laadunvarmistus- ja akkreditointielinten, toimivaltaisten viranomaisten ja muiden alalla toimivien elinten välistä yhteistyötä. Luottamuksen ja tunnustamisen perustana ovat yhteiset eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardit ja -ohjeet, jotka on kehitetty Bolognan prosessissa, ja Euroopan korkeakoulutuksen laadunvarmistusrekisteri²⁰, joka tarjoaa luotettavia tietoja näitä standardeja ja ohjeita noudattavista laadunvarmistuselimistä.
- (f) Ammatillisen koulutuksen eurooppalainen laadunvarmistuksen viitekehys²¹, joka hyväksyttiin vuonna 2009, tukee laadunvarmistusjärjestelyjen parantamista ammatillisissa koulutusohjelmissä. Tämä auttaa lisäämään avoimuutta ja siten myös luottamusta jäsenvaltioiden ammatillisiin koulutusjärjestelmiin.

¹⁵ Hyväksyttiin Euroopan parlamentissa 14 päivänä maaliskuuta 2018 ja jäsenvaltioissa 12 päivänä huhtikuuta 2018.

¹⁶ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/FI/COM-2018-24-F1-FI-MAIN-PART-1.PDF>

¹⁷ 2006/962/EY: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32006H0962>

¹⁸ 2012/C 398/01: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32012H1222(01))

¹⁹ 2006/143/EY: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32006H0143>

²⁰ 18 jäsenvaltiota käyttää laadunvarmistuselimä, jotka on rekisteröity eurooppalaiseen laadunvarmistusrekisteriin.

²¹ 2009/C 155/01:

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.155.01.0001.01.ENG

(g) Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalaisen siirtojärjestelmän perustamisesta²², jolla helpotetaan oppimistulosten tunnustamista kansallisen lainsäädännön mukaisesti myös muun muassa opintosopimusten ja yhteisymmärryspöytäkirjojen avulla.

• **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tukemalla Euroopan unionissa suoritettujen tutkintojen tai opintojaksojen tunnustamisen parantamista ja siten lisäämällä mahdollisuuksia koulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen liittyvään ja työvoiman liikkuvuuteen tämän ehdotuksen avulla edistetään komission ensisijaisen tavoitteen saavuttamista työpaikkojen lisäämisessä ja kasvun edistämässä²³.

Ehdotus on yhdenmukainen Rooman julistuksen²⁴ kanssa, johon sisältyy tavoite ”*unionista, jossa nuoret saavat parasta koulutusta ja voivat opiskella ja löytää työtä kaikkialta Euroopasta*”.

Lisäksi ehdotuksella edistetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin²⁵ ensimmäistä periaatetta, jossa ”*jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä*”.

Ehdotus on myös yhdenmukainen vuoden 2018 työllisyyspolitiikan suuntaviivan⁷²⁶ kanssa, jossa todetaan seuraavaa: ”*oppijoiden ja työvoiman liikkuvuutta olisi edistettävä parantamalla työllistävyyttä edistäviä taitoja ja hyödyntämällä täysimääräisesti eurooppalaisten työmarkkinoiden mahdollisuudet. Olisi poistettava koulutuksen liikkuvuuteen – – ja pätevyyden tunnustamiseen liittyviä esteitä.*”

Ehdotus on yhdenmukainen komission uuden osaamisohjelman²⁷ ja kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevan toimintasuunnitelman²⁸ kanssa, joissa tunnustetaan lisätoimien tarve EU:ssa asuvien kolmansien maiden kansalaisten taitojen ja tutkintojen sekä oppimiseen liittyvän liikkuvuuden tunnustamisen helpottamiseksi. Se on yhdenmukainen myös opiskelijoita ja tutkijoita koskevan uudelleenlaaditun direktiivin²⁹ kanssa, jonka tavoitteena on helpottaa kolmansien maiden tutkijoiden ja opiskelijoiden sisäistä liikkuvuutta EU:ssa.

Ehdotus on myös yhdenmukainen kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistämisestä EU:n raja-alueilla annetun komission tiedonannon³⁰ kanssa, jossa kannustetaan jäsenvaltioita

²² 2009/C 155/02:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=OJ%3AC%3A2009%3A155%3ATOC>

²³ https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment_fi.

²⁴ <http://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/>

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_fi

²⁶ COM(2017) 677 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0677>

²⁷ COM(2016) 381 final <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/FI/1-2016-381-FI-F1-1.PDF>

²⁸ COM(2016) 377 final

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0377&from=FI>

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801 tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (uudelleenlaadittu): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32016L0801>

³⁰ COM(2017) 534 final:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/boosting_growth/com_boosting_borders.pdf

kiinnittämään erityistä huomiota parempaan yhteensovittamiseen, vastavuoroisen tunnustamisen lisäämiseen ja läheisempään yhdentämiseen kunkin naapurin kanssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISSUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Aloite on yhdenmukainen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan kanssa. Sopimuksen 165 artiklassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa korkealaatuisen koulutuksen kehittämiseen rohkaisemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden toimintaa pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta koulutusjärjestelmien sisällöstä ja järjestämisestä. Erityisesti 165 artiklan 2 kohdassa unionilta vaaditaan nimenomaisesti toimia, joilla pyritään ”*edistämään opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuutta muun muassa rohkaisemalla tutkintotodistusten ja opintojaksojen tunnustamista akateemisessa maailmassa*”.

166 artiklassa todetaan, että unioni toteuttaa ammatillista koulutusta koskevaa politiikkaa, joka tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimia, pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta ammatillisen koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä.

Aloitteessa ei ehdoteta EU:n sääntelyvallan laajentamista tai sitovia velvoitteita jäsenvaltioille. Jäsenvaltiot päättävät olosuhteidensa mukaisesti, miten ne panevat neuvoston suosituksen täytäntöön.

• Toissijaisuusperiaate (muun kuin yksinomaisen toimivallan osalta)

Ehdotetun suosituksen tavoite on luonteeltaan ylikansallinen kysymys. Se edellyttää jäsenvaltioiden välisen yhteistyön lisäämistä, mutta jäsenvaltiot eivät voi toimia yksin riittävällä tavalla, joten se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla.

Vaikka Lissabonin yleissopimus ja Bolognan prosessin mukaiset sitoumukset muodostavat puitteet automaattiselle vastavuoroiselle tunnustamiselle, ja pienempien jäsenvaltioista muodostuvien ryhmien välillä on joitakin alueellisia sopimuksia, kattavan automaattisen tunnustamisen toteutumiseksi on edelleen esteitä kaikkialla unionissa.

• Suhteellisuusperiaate

Ehdotuksessa esitetään asteittainen lähestymistapa automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden välillä. Ehdotetussa suosituksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi, koska se on ei-sitova väline, jonka mukaan kukin jäsenvaltio vastaa lähestymistavastaan pyrkiessään työskentelemään automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen toteuttamiseksi.

• Toimintatavan valinta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklassa viitattujen tavoitteiden saavuttamiseksi siinä määrätään, että neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta suositukset.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

• Voimassa olevaa lainsäädäntöä koskevat jälkiarviointit/toimivuustarkastukset

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuulemiset**

Jotta voitiin varmistaa, että sidosryhmät, joita ehdotus eniten koskee, voisivat tarjota panoksensa ja asiantuntemuksensa sekä lisätä ne komission näyttöpohjaan tällä alalla, komissio toteutti jäsenvaltioille ja sidosryhmille kohdennetun verkkokyselyn³¹. Tunnustamisen, koulutuksen ja tutkimuksen parissa kaikkialla Euroopassa ja Euroopan ulkopuolella työskenteleviltä henkilöiltä ja organisaatioilta saatiin lähes 1 000 vastausta.

Avoimuuden puute, erilaiset säännöt ja menettelyt, oppimistulosten vertailukelpoisuuden puute, pitkät ja monimutkaiset hallinnolliset menettelyt sekä kielten ja käännösten ongelmat ovat vastaajien mukaan suurimmat esteet kattavan automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen saavuttamiselle. Kuuleminen vahvisti, että tarvittavat puitteet ja EU:n välineet tunnustamisen varmistamiseksi ovat olemassa, mutta niiden täysimääräistä täytäntöönpanoa varten tarvitaan lisätukea, jotta eurooppalaisella koulutusalueella voidaan rakentaa lisää luottamusta. EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla toimia tuettiin voimakkaasti. Lisäksi kuuleminen toi esiin tuen neuvoston kunnianhimoiselle suositukselle.

Nämä tulokset vahvistuivat edelleen erityiskokouksessa, jossa sidosryhmät ja jäsenvaltioiden edustajat vahvistivat, että neuvoston ehdotuksen on tarpeen olla kunnianhimoisen ja että siinä on tarpeen asettaa selkeä tavoite automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen saavuttamiseksi. He suosittelivat myös, että siihen sisällytetään viittauksia vaihtoehtoihin ratkaisuihin, kuten aikaisemman oppimisen ja ammattikokemuksen tunnustamiseen, sekä huomioidaan sisäänpääsyjärjestelyt sosioekonomisesti heikommista lähtökohdista oleville henkilöille. Myös digitaalisten ratkaisujen, kuten lohkoketjujen ja tekoälyn, mahdollisuuksia olisi tutkittava.

Lisäksi komissio teki useita neuvottelukierroksia kansallisten akateemisen tunnustamisen keskusten verkostossa, jäsenvaltioiden, Euroopan talousalueen ja Turkin tunnustamisviranomaisten verkostossa sekä akateemisesta tunnustamisesta ja liikkuvuudesta vastaavien kansallisten tiedotuskeskusten eurooppalaisessa verkostossa, johon kuuluvat kaikki Lissabonin yleissopimuksen osapuolet. Ne ilmaisivat tukensa unionin toiminnalle tällä alalla, korostivat Lissabonin yleissopimuksen täytäntöönpanon tärkeyttä ja painottivat Bolognan prosessin rakenteiden noudattamista ja laadunvarmistuksen ratkaisevan tärkeää roolia luottamuksen rakentamisessa. Ne myös huomauttivat tarpeesta muodostaa luotettava tutkintotietokanta erityisesti yleissivistävään toiseen asteen ja ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi ne suosittelivat tunnustavien viranomaisten resurssien lisäämistä ja niiden roolin laajentamisen tarkastelua siten, että se kattaisi koulutuksen muita sektoreita.

Näitä kuulemisia seurasivat jatkoneuvottelut korkeakoulutuksesta vastaavien pääjohtajien ja kouluista vastaavien pääjohtajien kokouksissa. Ammatillisesta koulutuksesta vastaavia pääjohtajia kuultiin kirjallisesti.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Useat Bolognan prosessin ja Lissabonin yleissopimuksen³² yhteydessä tehdyistä tutkimuksista korostivat jatkuvien haasteiden ja epäyhtenäisyyksien olemassaoloa tunnustamisprosesseissa. Suosituksissa ehdotettiin menettelyjen ja kansallisen lainsäädännön kehittämistä tarpeen mukaan. Niissä ehdotettiin tukea tutkintojen arvioijille, jotta voitaisiin vähentää tunnustamispäätöksiin ja valitusmenettelyihin käytettävää aikaa. Lisäksi ehdotettiin

³¹ Kyselyn tulokset on esitetty liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa.

³² Vuoden 2015 ja tuleva vuoden 2018 Bolognan täytäntöönpanoraportti, Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen pilottiryhmän vuoden 2015 raportti automaattisesta tunnustamisesta ja vuoden 2016 raportti Lissabonin yleissopimuksen vaikutusten seurannasta.

parannuksia tutkintotodistuksen liitteeseen, jotta voitaisiin vahvistaa sen viittauksia oppimistuloksiin, ja järjestelmätason tunnustamisen mahdollisuuksien tutkimista alueellisella tasolla. Useimmat Bolognan prosessin yhteydessä määritetyistä suosituksista vahvistettiin Bolognan ministerikokouksessa 2015.

Aikaisemmat tutkintojen tunnustamisen alalla tehdyt komission valmistelutyöt, joihin osallistuivat jäsenvaltiot ja sidosryhmät, painottivat tunnustamistyökalujen tuntemuksen olevan vähäistä ja kaikkien koulutusmuotojen tunnustamisjärjestelmän olevan tarpeen. Komission mielestä oli huolestuttavaa, että oppijoiden oli edelleen vaikeaa saada tutkintonsa tunnustetuksi toisessa jäsenvaltiossa.

European Federation for Intercultural Learning esitteli vuonna 2018 yleiskatsauksen ulkomailta suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustamista koskevista oikeudellisista ja muista kansallisista säännöksistä. Se vahvisti olemassa olevien säännösten erilaisuuden ja erilaiset käytännöt, mikä johtaa epätasa-arvoisiin mahdollisuuksiin toisen asteen oppilaiden liikkuvuudelle jäsenvaltioissa.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointia ei tehty, mikä johtui toimien täydentävyydestä jäsenvaltioiden aloitteisiin nähden, ehdotettujen toimien vapaaehtoisuudesta ja odotettujen vaikutusten laajuudesta. Sen sijaan ehdotuksen laatimisessa käytettiin aiemmista tutkimuksista sekä tunnustamisviranomaisten kuulemisesta ja jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kohdistetusta kuulemisesta saatuja tietoja.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Jäsenvaltiot sitoutuvat varmistamaan, että ne kehittävät aloitteita, joissa noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklaa, jonka mukaan jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan, tällaisten tietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja sen on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten ja asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla ja jokaisella on oikeus tutustua itsestään kerättyihin tietoihin ja saada ne oikaistuksi.

Koska ehdotetulla neuvoston suosituksella parannetaan tunnustamista, sillä myötävaikutetaan myös 14 artiklan (oikeus koulutukseen) ja 15 artiklan (oikeus tehdä työtä) toteutumiseen.

Toimenpiteet on toteutettava henkilötietojen suoja koskevan EU-lainsäädännön mukaisesti, etenkin direktiivin 95/46/EY³³ mukaisesti, joka korvataan 25. toukokuuta 2018 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/679³⁴ yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (yleinen tietosuojasetus).

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Nykyisen EU-rahoituksen, esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman tai Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, käyttämistä ehdotuksessa annettujen sitoumusten toteuttamiseen kannustetaan silloin, kun se on asianmukaista ja yhdenmukaista sen oikeusperustan ja rahoituskapasiteetin kanssa.

EU:n talousarviosta ei tarvita lisärahoitusta tai henkilöstöresursseja.

³³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:fi:HTML>

³⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32016R0679>

Lisäksi tämä aloite ei rajoita seuraavan monivuotisen rahoituskehysten ja tulevien ohjelmien neuvotteluja.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat ja seuranta-, arviointi- ja raportointijärjestelyt

Jäsenvaltiot sitoutuvat raportoimaan säännöllisesti komissiolle neuvoston suositukseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamisesta ja arvioinnista, ja ensimmäinen raportti esitetään kahden vuoden kuluessa suosituksen hyväksymisestä. Komissio puolestaan raportoi neuvostolle neuvoston suosituksen yleisestä täytäntöönpanosta viiden vuoden kuluessa sen hyväksymisestä kansallisten raporttien perusteella, jotka jäsenvaltiot antavat neljä vuotta sen hyväksymisen jälkeen.

Lisäksi edistymistä, mukaan lukien mahdolliset haasteet, seurataan käymällä keskusteluja meneillään olevissa alakohtaisissa koulutuksen ET 2020 -työryhmissä, jotka kattavat korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja koulut ja tarjoavat foorumin vastavuoroiselle oppimiselle ja hyvien toimintatapojen vaihdolle. Komissio jatkaa jäsenvaltioiden tukemista tämän neuvoston suosituksen täytäntöönpanossa vuoden 2020 jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden kanssa tehtävää sopimusta tulevien työryhmien toimeksiannosta.

• Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)

Ei sovelleta.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Ehdotetulla neuvoston suosituksella ehdotetaan vaiheittaista lähestymistapaa, jolla tuetaan jäsenvaltioita tarvittavien edellytysten luomisessa, jolloin automaattinen tunnustaminen voitaisiin ottaa käyttöön lisätarkastelua varten. Se perustuu korkea-asteen koulutuksessa jo aikaansaatuihin asioihin ja sen lähestymistapa on nyt tavoitteellisempi ja EU-lähtöinen. Se kattaa paitsi korkeakoulutuksen, myös toisen asteen ja ammatillisen koulutuksen.

1 kohta

Jäsenvaltioita kehoitetaan sitoutumaan sen varmistamiseen, että ulkomailla suoritettut tutkinnot tai opintojaksojen tulokset tunnustetaan automaattisesti samoilla perusteilla kuin kansalliset tutkinnot tai opintojaksot.

2-4 kohta

Korkea-asteen koulutuksen osalta jäsenvaltioita kehoitetaan luomaan edellytykset, joilla keskinäistä luottamusta niiden koulutusjärjestelmiin voidaan rakentaa. Niitä kehoitetaan myös sitoutumaan kansallisten ohjeiden kehittämiseen, jotta avoimuutta lisäävien välineiden täytäntöönpanoa ja käyttöä korkeakouluissa voidaan tukea.

5-6 kohta

Toisen asteen koulutuksen osalta jäsenvaltioita kehoitetaan luomaan edellytykset, joilla ne voivat rakentaa luottamusta toistensa koulutusjärjestelmiin. Niitä pyydetään myös laatimaan kansallisia ohjeita, edistämään avoimuutta lisäävien kriteerien ja välineiden käyttöä, vaihtamaan tietoja kouluopetuksen laadunvarmistusjärjestelmistä ja kehittämään edelleen laadunvarmistusvälineitä ammatillisessa koulutuksessa.

7 kohta

Jäsenvaltioita kehoitetaan vahvistamaan tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten keskusten ja tutkintojen arvioijien resursseja.

8 kohta

Koska on tärkeää parantaa aliedustettujen ryhmien mahdollisuuksia oppimiseen liittyvän liikkuvuuden suhteen, jäsenvaltioita pyydetään tutkimaan hyviä käytäntöjä, jotka liittyvät aiemman oppimisen tunnustamiseen ja läpäisevyyteen koulutusalojen välillä.

9-10 kohta

Jäsenvaltioita kehoitetaan parantamaan näyttöpohjaa keräämällä ja levittämällä tietoja tunnustamistapauksista ja raportoimalla komissiolle edistymisestä tämän neuvoston suosituksen täytäntöönpanossa.

11-19 kohta

Komissio tukee jäsenvaltioita tämän neuvoston suosituksen täytäntöönpanossa seuraavin keinoin:

- vastavuoroinen oppiminen ja hyvien käytäntöjen vaihto
- tarvittaessa kohdennettu tuki
- käyttäjäystävällinen verkkotietopalvelu toisen asteen tutkinnoista, jotka mahdollistavat pääsyn korkea-asteen koulutukseen
- synergia EU:n avoimuutta lisäävien välineiden välillä, joilla voidaan parantaa yhteistyötä ja liikkuvuutta koulutusalojen välillä
- tutkimukset digitaalisten teknologioiden, kuten lohkoketjutekniikan, mahdollisuuksista automaattisen tunnustamisen helpottamisessa
- tutkimukset tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten toiminta-alan laajentamisesta
- unionin rahoitusvälineet
- raportointi neuvoston suosituksen täytäntöönpanon etenemisestä.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS**korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailta suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 165 ja 166 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Oppimiseen liittyvä liikkuvuus lisää osaamista, taitoja, pätevyyttä ja kokemuksia, mukaan lukien henkilökohtaiset ja sosiaaliset taidot ja kulttuuritietoisuus, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä aktiiviselle osallistumiselle yhteiskunnassa ja työmarkkinoilla sekä eurooppalaisen identiteetin edistämisessä.
- (2) Euroopan komissio esitti tiedonannossaan eurooppalaisen identiteetin vahvistamisesta koulutuksen ja kulttuurin avulla³⁵ vision eurooppalaisen koulutusalueen luomisesta vuoteen 2025 mennessä. Vision tavoitteena on koulutusalue, jolla rajat eivät vaikeuta oppimista, opiskelua ja tutkimusta. Siihen pyritään muun muassa poistamalla tutkintojen tunnustamisen esteitä sekä koulujen että korkea-asteen koulutuksen tasolla.
- (3) Eurooppa-neuvoston 14 päivänä joulukuuta 2017 hyväksymissä päätelmissä kehoitettiin jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota kutakin oman toimivaltansa mukaisesti työhön, jonka tavoitteena on ”*korkea-asteen ja toisen asteen tutkintojen [...] vastavuoroista tunnustamista koskevan jäsenvaltioiden yhteistyön edistäminen*”³⁶.
- (4) Euroopan neuvoston ja UNESCO:n vuonna 1997 laatimassa yleissopimuksessa korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella (Lissabonin yleissopimus) luodaan oikeudellinen kehys korkea-asteen koulutuksen ja korkea-asteen koulutukseen oikeuttavien toisen asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamiselle.
- (5) Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen opetusministerit sitoutuivat vertailukelpoisten akateemisten tutkintojen automaattisen tunnustamisen pitkän aikavälin tavoitteeseen vuoden 2012 Bukarestin julkilausumassa. Edistystä on tapahtunut automaattista tunnustamista käsittelevän pilottiryhmän avulla, mutta tavoitetta ei ole vielä saavutettu.
- (6) Jäsenvaltioiden ammatillisesta koulutuksesta vastaavat ministerit sitoutuivat vuonna 2002 yhteistyön tiivistämiseen tähtäävään Kööpenhaminan prosessiin, jolla edistetään tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamista.

³⁵ COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52017DC0673>

³⁶ EUCO 19/1/17 REV 1: <http://www.consilium.europa.eu/media/32211/14-final-conclusions-rev1-fi.pdf>

- (7) Erityisesti laadunvarmistuksella on keskeinen rooli avoimuuden lisäämisessä ja tätä kautta keskinäisen luottamuksen vankentamisessa. Sen vuoksi on tärkeää tukeutua siihen työhön, joka on jo tehty eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden sekä ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen puitteissa.
- (8) Jotta voitaisiin edistää opintojen tunnustamista kansallisessa lainsäädännössä, myös liikkuvuus huomioon ottaen, työtä eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaisen siirtojärjestelmän toteuttamiseksi tulee jatkaa.
- (9) Neuvoston 22 päivänä toukokuuta 2017 antamassa suosituksessa eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä elinikäisen oppimisen edistämiseksi³⁷ pyritään lisäämään tutkintojen avoimuutta, vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä ja siten helpottamaan niiden tunnustamista.
- (10) Euroopan parlamentti pyysi 20 päivänä huhtikuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan korkeakoulujärjestelmien nykyaikaistamisesta EU:ta ja jäsenvaltioita toteuttamaan lisätoimia akateemisten tutkintojen tunnustamisen tehostamiseksi ja niiden yhdenmukaistamisen parantamiseksi³⁸.
- (11) Yhä globalisoituneemmassa toimintaympäristössä on tärkeää, että opiskelijat voivat hyödyntää kaikkia oppimismahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla kaikkialla Euroopassa. Jotta tämä onnistuisi, yhden jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän tutkinnon olisi oltava pätevä toisissa jäsenvaltioissa jatkokoulutukseen pääsyä varten. Tämä koskee myös kolmansien maiden kansalaisia, joilla on jossakin jäsenvaltiossa suoritettu tutkinto heidän siirtyessään toiseen jäsenvaltioon. Tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen tunnustamisen puuttuminen haittaa liikkuvuutta. Ainoastaan unionin laajuisesti sovellettava automaattista tunnustamista koskeva toimintamalli antaa tarvittavan selkeyden ja johdonmukaisuuden jäljelle jäävien esteiden voittamiseksi.
- (12) Korkeakoulutuksessa tunnustamisenmenettelyt ovat usein liian monimutkaisia tai kalliita ja liian monet liikkuvista opiskelijoista eivät saa täyttä tunnustusta suorittamistaan opinnoista. Useat jäsenvaltiot ovat kuitenkin edistyneet automaattisessa tunnustamisessa, muun muassa allekirjoittamalla alueellisia sopimuksia. Nämä aloitteet voivat toimia mallina unionin laajuisen järjestelmän luomiselle.
- (13) Toisen asteen tutkinnon suorittaneet, joilla on tutkintonsa perusteella pääsy korkeakoulutukseen yhdessä jäsenvaltiossa, eivät useinkaan voi olla varmoja toisen jäsenvaltion korkeakouluopetukseen pääsystä. Jotkin jäsenvaltiot eivät esimerkiksi tunnusta ammatillisen koulutuksen tutkintoja, jotka mahdollistavat pääsyn korkeakoulutukseen muissa jäsenvaltioissa. Lisäksi, vaikka lyhyemmät opintojaksot ulkomailla eivät välttämättä aiheuta ongelmia tunnustamisen suhteen, kolmesta kuukaudesta vuoteen kestäviin jaksoihin liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä.
- (14) Vaihteittainen lähestymistapa tukee jäsenvaltioita sellaisten edellytysten luomisessa, jotka mahdollistavat automaattisen tunnustamisen. Tämä lähestymistapa perustuu korkea-asteen koulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa jo käytössä oleviin

³⁷ 2017/C 189/03: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32017H0615(01))

³⁸ P7_TA(2012)0139:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=FI&reference=P7-TA-2012-139>

välineisiin, mutta siinä parannetaan näiden välineiden käyttöä ja korotetaan asteittain tavoitetasoa. Yleissivistävässä toisen asteen koulutuksessa käynnistetään yhteistyöprosessi, jolla pyritään luomaan tarvittava luottamus jäsenvaltioiden eri koulutusjärjestelmien välillä. Tämä suositus täydentää jäsenvaltioiden aloitteita, ja sitoumukset ovat vapaaehtoisia.

- (15) Tämä suositus ei rajoita ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY³⁹, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2013/55⁴⁰, nojalla useita ammatteja varten luotua ammattipätevyyden vastavuoroisen tunnustamisen ja koulutuksen yhdenmukaistettujen vähimmäisvaatimusten järjestelmää,

SUOSITTAA, ETTÄ JÄSENVALTIOT

kansallinen ja Euroopan unionin lainsäädäntö, käytettävissä olevat resurssit ja kansalliset olosuhteet huomioon ottaen ja tiiviissä yhteistyössä kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa:

Keskeinen periaate

1. toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta korkea-asteen koulutuksen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen automaattinen tunnustaminen⁴¹ sekä opintojaksojen tulosten tunnustaminen voidaan saavuttaa vuoteen 2025 mennessä ilman erillistä tunnustamismenettelyä:
 - (a) yhdessä jäsenvaltiossa saatu korkeakoulututkinto tunnustetaan automaattisesti, jotta pääsy jatko-opintoihin voidaan sallia toisessa jäsenvaltiossa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille
 - (b) toisen asteen tutkinto, joka mahdollistaa pääsyn korkeakoulutukseen yhdessä jäsenvaltiossa, tunnustetaan automaattisesti korkeakouluopintoihin pääsyn myöntämiseksi muissa jäsenvaltioissa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille
 - (c) korkeakoulutuksen tasolla yhdessä jäsenvaltiossa suoritettujen opintojakson tulokset tunnustetaan muissa jäsenvaltioissa automaattisesti ja täysin, joko kuten on sovittu opintosopimuksessa ja vahvistettu opintorekisteriotteessa tai ulkomailla suoritettujen moduulien oppimistulosten mukaisesti, sellaisena kuin ne on esitetty opinto-oppaassa eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän mukaisesti
 - (d) yhdessä jäsenvaltiossa ulkomailla toisen asteen koulutuksen aikana suoritettujen enintään vuoden kestävän opintojakson tulokset tunnustetaan kokonaan muissa jäsenvaltioissa, jolloin oppijan ei tarvitse toistaa suorittamaansa ohjelmavuotta lähtömaassa, edellyttäen, että hankittu osaaminen on pitkälti kansallisten opetussuunnitelmien osaamisen mukaista.

³⁹ EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32005L0036>.

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/55/EU ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin 2005/36/EY ja hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä annetun asetuksen (EU) N:o 1024/2012 (IMI-asetus) muuttamisesta, EUVL L 354, 28.12.2013, s. 132: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=celex%3A32013L0055>

⁴¹ Tässä neuvoston suosituksessa toisen asteen tutkinnot käsittävät eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen tason 4 ja korkeakoulujen tutkinnot tasot 5–8.

Korkeakoulutus

2. tunnustavat, että on tärkeää vaalia avoimuutta ja rakentaa luottamusta toistensa korkeakoulujärjestelmiin automaattisen tunnustamisen saavuttamiseksi, ja sitoutuvat täyttämään seuraavat edellytykset, joissa
 - (a) kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä tai järjestelmissä viitataan eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen, ja ne ovat varmistaneet oman kuulumisensa eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintokehykseen
 - (b) korkeakoulujärjestelmät on järjestetty Bolognan prosessin rakenteiden mukaisesti, jotka käsittävät kolmiportaisen tutkintokehyksen ja jäsenvaltiosta riippuen tarvittaessa lyhyen tutkinnon
 - (c) ulkopuolisen laadunvarmistuksen suorittavat riippumattomat laadunvarmistuselimet, jotka on rekisteröity eurooppalaiseen laadunvarmistusrekisteriin ja jotka näin ollen toimivat sekä eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden että yhteisten ohjelmien laadunvarmistusta koskevan eurooppalaisen lähestymistavan mukaisesti.
3. kehittävät yhteistyössä tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten, korkeakoulujen, laadunvarmistuselinten ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa kansallisia ohjeita, joilla tuetaan korkeakouluja tuottamaan ja toteuttamaan tehokkaasti seuraavat avoimuutta lisäävät välineet:
 - (a) päivitetty opinto-opas, jossa on kuvaus kaikista tutkinto-ohjelmista, yksittäisistä koulutusyksiköistä ja arvosanataulukoista
 - (b) tutkintotodistuksen liite, joka annetaan kaikille tutkinnon suorittaneille automaattisesti ja maksutta laajalti käytetyllä kielellä ja digitaalisessa muodossa
 - (c) avoimet tunnustamisperusteet, joita sovelletaan johdonmukaisesti kaikissa korkeakouluissa.
4. tarjoavat korkeakouluille asiantuntija-apua kansallisen ohjeistuksen toteutukseen ja seuraavat sen täytäntöönpanoa.

Toisen asteen koulutus

5. jotta toisen asteen tutkintotodistukset voitaisiin tunnustaa automaattisesti, sitoutuvat edistämään avoimuutta ja luottamusta toistensa toisen asteen koulutusjärjestelmiin
 - (a) varmistamalla, että kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä tai järjestelmissä viitataan eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen
 - (b) vaihtamalla tietoja ja edistämällä vastavuoroista oppimista kouluopetuksen laadunvarmistusjärjestelmistä kunnioittaen samalla täysin kansallisia lähestymistapoja laadunvarmistuksessa
 - (c) kehittämällä edelleen laadunvarmistusvälineitä ammatillisessa koulutuksessa ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen mukaisesti.
6. helpottavat liikkuvuutta ja toisen asteen koulutuksen aikana ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustamista seuraavasti:
 - (a) tuotetaan kansallista opastusmateriaalia toisen asteen oppilaitoksille yleisistä periaatteista ja tunnustamisvälineistä

- (b) edistetään avoimien kriteerien ja välineiden käyttöä, kuten osaamis pohjaisia opintosopimuksia lähettävien ja vastaanottavien laitosten välillä. Ammatillisessa koulutuksessa EU:n välineiden, kuten Europass-asiakirjan, ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaisen siirtojärjestelmän ja yhteisymmärryspöytäkirjan sekä opintosopimuksen ja muiden taitoja ja tutkintoja koskevien Europass-verkkoalustan kautta saatavien välineiden käytön laajentaminen
- (c) painotetaan liikkuvuuden etuja toisen asteen oppilaitosten sekä oppijoiden ja heidän perheidensä keskuudessa sekä liikkujien vastaanottamisen etuja työnantajien keskuudessa.

Akateemisen tunnustamisen kansalliset keskuukset

- 7. kehittävät tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten keskusten ja tutkintojen arvioijien valmiuksia erityisesti tietojen levittämisessä, verkkotyökalujen käytössä tehokkuuden ja johdonmukaisuuden parantamiseksi sekä tavoitteessa palvelujen käyttäjien hallinnollisten ja taloudellisten rasitteiden vähentämiseksi.

Läpäisevyys ja liikkuvuus

- 8. tutkivat hyviä käytänteitä aiemman oppimisen tunnustamisen ja koulutusalojen läpäisevyyden välillä, erityisesti ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen välillä.

Näyttöpohja

- 9. parantavat näyttöpohjaa keräämällä ja levittämällä tietoja tunnustamismenettelyjen määrästä ja tyypistä.

Raportointi ja arviointi

- 10. raportoivat kahden vuoden kuluessa tämän suosituksen hyväksymisestä ja sen jälkeen säännöllisesti olemassa olevien kehysten ja välineiden kautta kokemuksista ja edistymisestä tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisessa vastavuoroisessa tunnustamisessa.

SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI KOMISSION AIKOMUKSEEN

- 11. edistää vastavuoroista oppimista ja hyvien toimintatapojen vaihtoa sekä jäsenvaltioiden, sidosryhmien, tunnustamisviranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen välistä yhteistyötä. Tämän EU:n yhteistyön tavoitteena on varmistaa Bolognan prosessin välineiden täysimääräinen täytäntöönpano korkea-asteen koulutuksessa EU:ssa sekä Kööpenhaminan prosessin välineiden täytäntöönpano ammatillisessa koulutuksessa.
- 12. aloittaa yleissivistävän toisen asteen koulutuksen osalta EU:n yhteistyöprosessi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, jolla käynnistetään jäsenvaltioiden keskinäinen yhteistyö toisen asteen koulutuksen tasolla tämän suosituksen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä avoimuuden ja luottamuksen lisäämiseksi kouluopetuksen järjestelmiin kaikkialla unionissa.
- 13. tarjota kohdennettua tukea sellaisille koulutuslaitoksille, jotka raportoivat keskimääräistä suurempia ongelmia ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tunnustamisessa.
- 14. perustaa helppokäyttöinen EU:n verkkotietopalvelu toisen asteen tutkinnoista, joilla päästään korkeakouluopetukseen kussakin jäsenvaltiossa.

15. tarkastella synergiaa EU:n avoimuutta lisäävien välineiden⁴² välillä ja tarvittaessa kehittää niitä edelleen tavoitteena parantaa yhteistyötä ja liikkuvuutta koulutusalojen välillä.
16. tutkia uusia teknologioita, kuten lohkoketjutekniikkaa, ja niiden mahdollisuuksia automaattisen tunnustamisen helpottamisessa.
17. tutkia yhteistyössä jäsenvaltioiden ja tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten kanssa mahdollisuutta laajentaa niiden tehtävän kattamaan myös muita koulutuksen aloja.
18. tukea eurooppalaisten rahoituslähteiden, kuten Erasmus+ -ohjelman tai Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, käyttöä silloin, kun se on asianmukaista ja yhdenmukaista niiden rahoituskapasiteetin, oikeusperustan, päätöksentekomenettelyyn ja vuosiksi 2014–2020 määriteltyjen prioriteettien kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevia neuvotteluita. Vahvistaa liikkuvuutta toisen asteen koulutuksessa Erasmus+ -ohjelman yhteydessä.
19. raportoida neuvostolle suosituksen jatkotoimista olemassa olevien viitekehysten ja välineiden kautta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

⁴² Kuten tutkintotodistuksen liite, eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä, ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä, eurooppalainen tutkintojen viitekehys ja Europass.